

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Факультет гуманітарної та економічної освіти

Кафедра педагогіки вищої школи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»:
Проректор з НІР _____
С.О. Чайченко
(ПШ)
«27» _____ червня _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПОРІВНЯЛЬНА ПЕДАГОГІКА

**підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня
ступеня вищої освіти доктор філософії**

Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

мова навчання _____ українська _____

Розробники:

Саяпіна С. А. – професор кафедри педагогіки вищої школи, доктор педагогічних наук, професор.

Гарань Н. С. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Рецензенти:

Гаврілова Л. Г. – доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії і практики початкової освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Сипченко О.М. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки вищої школи

Протокол № 13 від 15 червня 2022 р.

Завідувач кафедри

Топольник Я.В.

(ПБ)

Погоджено групою забезпечення

Керівник групи забезпечення спеціальності, доктор педагогічних наук, професор

С.А.Саяпіна

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«27» червня 2022 р.

протокол № 9

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 150	Рік підготовки:	
	1- й	1-й
	Семестр	
	2- й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 5 самостійної роботи – 2	Лекції	
	30 год.	30 год.
	Практичні	
	10 год.	10 год.
	Самостійна робота	
	110 год.	110 год.
Вид контролю: екзамен		

Метою вивчення навчальної дисципліни «Порівняльна педагогіка» є формування цілісної порівняльно педагогічної компетентності науковця-дослідника – кваліфікованого фахівця, який має високий рівень готовності до професійної діяльності у сфері вітчизняної та європейської науки й освіти

2. МАТРИЦЯ

компетентностей, програмних результатів навчання, методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни «Порівняльна педагогіка»

Компетентності, які формуються з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Програмні результати навчання з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Методи навчання	Методи контролю
<p>ЗК-1 Здатність проектувати й здійснювати комплексні дослідження на засадах системного наукового світогляду, сформованих знань із філософії наукової діяльності та соціокультурних проблем.</p> <p>ЗК-4 Готовність до створення та інтерпретації нових знань через наукове дослідження або інші передові вчення такої якості, що відповідають вимогам національного та міжнародного рівнів, до діяльності в інтернаціональних дослідницьких групах.</p> <p>ЗК-7 Здатність генерувати нові ідеї (креативність) під час вирішення дослідницьких і практичних задач, у тому числі у міждисциплінарних галузях.</p> <p>ЗК-8 Здатність до володіння культурою наукового дослідження в</p>	<p>ПРН-2 Застосовувати основні наукові підходи і методи науково-дослідної діяльності; методи критичного аналізу й оцінки сучасних наукових досягнень під час розв'язування дослідницьких і практичних завдань, у тому числі в міждисциплінарних галузях.</p> <p>ПРН-3 Застосовувати різні види письмових текстів та усних виступів; розуміти зміст складних текстів з наукових проблем, у тому числі вузькоспеціальних, стилістичні особливості оформлення результатів дослідження у письмовій та усній формі під час роботи в групі з інтернаціональним складом.</p> <p>ПРН-8 Системно аналізувати та гнучко застосовувати у практичній педагогічній діяльності цікаві й перспективні освітні інновації,</p>	<p>Словесні методи: інтерактивні лекції (проблемні лекції, лекції-дискусії, лекції-презентації, лекції-демонстрації з використанням мультимедійного обладнання).</p> <p>Практичні методи: практичні заняття, навчальні дискусії, робота в групах, робота в парах.</p> <p>Наочні методи: спостереження, ілюстрації, демонстрації,</p>	<p>Спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, оцінювання самостійної роботи (проект, доповідь, есе, повідомлення, презентація, складання глосарію, ментальних карт, таблиць), екзамен</p>

<p>галузі освіти; використання у дослідженні новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>СК-1 Здатність конструювати концепцію науково-педагогічного дослідження і розробляти методичні рекомендації щодо впровадження одержаних результатів дослідження у галузі 01 Освіта.</p> <p>СК-3 Здатність інтерпретувати результати педагогічного дослідження, оцінювати межі їх застосування, можливі ризики впровадження в освітньому й соціокультурному середовищі, розробляти напрями подальших досліджень.</p> <p>СК-4 Здатність цілісно розуміти історію і теорію педагогіки, екстраполувати їх досягнення на сучасну освітню й наукову практику й окреслювати перспективи розвитку.</p> <p>ФК-6 Здатність використовувати знання, уміння й навички в галузі освіти.</p> <p>СК-7 Володіння системою педагогічних категорій і методів їх використання з метою розв'язання дослідницьких і практичних завдань</p>	<p>адаптуючи їх до можливостей і потреб конкретної аудиторії, а також використовувати широкі можливості інформаційних технологій.</p> <p>ПРН-9 Проводити аналіз основних світоглядних і методологічних проблем галузі та суміжних із нею наук; планувати професійну діяльність у сфері наукових досліджень.</p> <p>ПРН-11 Оперувати різними методами і засобами дослідницької діяльності педагога; володіти способами збору, систематизації та обробки інформації, інтерпретації отриманих результатів, вивчення та творче застосування педагогічної спадщини і досвіду роботи педагогів-новаторів, вміннями робити висновки.</p> <p>ПРН-13 Здійснювати критичний аналіз сучасної системи освіти; створювати умови конструктивної взаємодії з усіма суб'єктами освітньо-виховного процесу.</p>	<p>презентації.</p> <p>Робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, аналіз.</p> <p>Відеометод у Сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання: дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані.</p> <p>Самостійна робота: складання глосарію, ментальних карт, таблиць, розробка проєкту, написання доповіді, есе, повідомлення, підготовка презентацій.</p>	
--	--	---	--

<p>навчання і виховання.</p> <p>СК-10 Здатність застосовувати знання про сучасні досягнення в освіті/педагогіці.</p> <p>СК-11 Здатність виділяти актуальні проблеми розвитку педагогіки та сучасної системи освіти, аналізувати та пропонувати оптимальні шляхи їх вирішення науковому товариству.</p> <p>СК-12 Здатність вибудовувати студентоцентровану взаємодію зі студентами, розвивати їх емоційний і соціальний інтелект, створювати позитивні міжособистісні відносини й доброзичливий психологічний клімат, підтримувати академічну атмосферу та культуру в ЗВО.</p>			
---	--	--	--

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	Усього	зокрема			Усього	зокрема		
		л.	пр.	с.р.		л.	пр.	с.р.
Тема 1. Порівняльна педагогіка як галузь наукових знань	18	4	2	12	18	4	2	12
Тема 2. Історичні витоки вищої освіти: глобальний, європейський та національний контексти	18	4	-	14	18	4	-	14
Тема 3. Суспільно-політичні, соціально-економічні та культурноосвітні чинники розвитку вищої освіти в суспільстві знань	20	4	2	14	20	4	2	14
Тема 4. Тенденції модернізації освітньої діяльності вищої школи в ЄС та в Україні	18	4	-	14	18	4	-	14
Тема 5. Наукова та інноваційна діяльність закладів вищої освіти у світі, ЄС та в Україні: тенденції розвитку	20	4	2	14	20	4	2	14
Тема 6. Забезпечення якості вищої освіти: європейський, національний та інституційний виміри	18	4	-	14	18	4	-	14
Тема 7. Інноваційні підходи до менеджменту вищої освіти в сучасному світі	20	4	2	14	20	4	2	14
Тема 8. Болонський процес як стратегія формування Європейського простору вищої освіти: цілі, етапи розвитку, виміри змін	18	2	2	14	18	2	2	14
Усього годин	150	30	10	110	150	30	10	110

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н	З.ф.н
1.	Тема 1. Порівняльна педагогіка як галузь наукових знань	4	4
2.	Тема 2. Історичні витоки вищої освіти: глобальний, європейський та національний контексти	4	4
3.	Тема 3. Суспільно-політичні, соціально-економічні та культурноосвітні чинники розвитку вищої освіти в суспільстві знань	4	4
4.	Тема 4. Тенденції модернізації освітньої діяльності вищої школи в ЄС та в Україні	4	4
5.	Тема 5. Наукова та інноваційна діяльність закладів вищої освіти у світі, ЄС та в Україні: тенденції розвитку	4	4
6.	Тема 6. Забезпечення якості вищої освіти: європейський, національний та інституційний виміри	4	4
7.	Тема 7. Інноваційні підходи до менеджменту вищої освіти в сучасному світі	4	4
8.	Тема 8. Болонський процес як стратегія формування Європейського простору вищої освіти: цілі, етапи розвитку, виміри змін	2	2
	Разом	30	30

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н	З.ф.н
1.	Тема 1. Становлення й розвиток порівняльної педагогіки.	2	2
2.	Тема 2. Порівняльна педагогіка як наукова дисципліна й навчальний предмет.	2	2
3.	Тема 3. Освітні реформи в країнах зарубіжжя.	2	2
4.	Тема 4. Вища освіта України і Болонський процес.	2	2
5.	Тема 5. Альтернативні освітні заклади в країнах Заходу.	2	2
	Разом	10	10

4.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н	З.ф.н
1.	Основні концепції порівняльної педагогіки	12	12
2.	Освітня політика як інструмент реалізації суспільних та економічних цілей держави та задоволення потреб населення	14	14
3.	Роль і напрями діяльності в галузі проведення компаративістських досліджень з освіти	14	14
4.	Структура та методологічні засади порівняльних досліджень	14	14
5.	Система вищої освіти України	14	14
6.	Приватні заклади у сучасних освітніх системах	14	14
7.	Тенденції розвитку освіти в США та Японії.	14	14
8.	Система контролю і оцінки знань у світовій освіті	14	14
	Разом	110	110

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів, затверджені в ДДПУ (для оцінювання екзамену):

За накопичувальною 100 – бальною шкалою	За національною шкалою	
	<i>для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт</i>	<i>для заліків</i>
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

6. Засоби діагностики результатів навчання

Діагностика результатів навчання включає диференційований та об'єктивний облік результатів освітньої діяльності здобувачів. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня ступеня вищої освіти доктор філософії із навчальної дисципліни «Порівняльна педагогіка» передбачають поточне опитування на практичних заняттях і в процесі консультативної роботи; опитування та співбесіда на лекційних заняттях; перевірка розробленого проекту, конспектів літературних джерел, доповідей, есе, повідомлень, презентацій, складеного глосарію, ментальних карт, таблиць; екзамен.

7. Рекомендована література

Основна

1. Будник О. Порівняльна педагогіка : методичні рекомендації до вивчення курсу. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/2290.pdf>
2. Компаративна педагогіка вищої школи. Електронний посібник для самостійної роботи здобувачів наукового ступеня «доктор філософії» спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, галузі знань 01 Освіта/педагогіка. Полтава, 2019. URL: <http://surl.li/acspb>
3. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Порівняльна педагогіка» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» денної та заочної форми навчання. / Уклад.: С. А. Саяпіна, Н. С. Гарань. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2021. 62 с.
4. Сбруєва А. Порівняльна педагогіка вищої школи: національний, європейський та глобальний контексти : навчальний посібник. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 319 с. URL: http://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/10917/1/Comparative_Higher_Education_Handbook_2021n.pdf
5. Смолюк І., Смолюк С. Порівняльна педагогіка: навчально–методичний посібник. Луцьк : ФОП Покора І.О. 2019, 238 с.

Додаткова

1. Кухта М., Ваколя З. Порівняльна педагогіка: методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2021. 17 с. URL: <http://surl.li/acspw>
2. Локшина О. Порівняльна педагогіка в Національній академії педагогічних наук України: кроки зростання. Український педагогічний журнал. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ukrpj_2016_2_3.
3. Локшина О. Європейська довідкова рамка ключових компетентностей для навчання впродовж життя: оновлене бачення 2018 року. Український педагогічний журнал, 2019 № 3. С. 21–30. URL: <http://uej.undip.org.ua/upload/iblock/c76/c7686993>
4. Мельник Н. Переклад англomовної педагогічної термінології у компаративних дослідженнях. Іншомовна підготовка працівників правоохоронних органів і сектору безпеки: Матер. III Міжн. наук.–практ. конф. Київ, 2019. С. 102–105.
5. Павленко В. Компаративна педагогіка: Посібник–практикум. Житомир, 2019. 60 с. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/30382/1/%D0%9F%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf>
6. Порівняльна педагогіка: методологічні орієнтири українських компаративістів : хрестоматія / авторський колектив, Київ. URL: https://lib.iitta.gov.ua/714839/1/maket_2.pdf

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <http://mon.gov.ua>

2. Портал сучасних педагогічних ресурсів. URL: <http://www.intellect-invest.org.ua>
3. Освіта України. URL: <http://osvita-ukrainy.com.ua>
4. Інформаційний сайт Міжнародного бюро освіти ЮНЕСКО. URL: <http://www.ibe.unesco.org/countries/countrydossiers.htm>.
5. Інформаційний сайт Європейського центру вищої освіти CEPES. URL: <http://www.cepes.ro>.
6. Інформаційний сайт Асоціації європейських університетів (European University Association,). URL: <http://www.eua.be>.
7. Інформація про системи освіти країн – членів ЄС на сайті інформаційної мережі EURYDICE URL: <http://www.eurydice.org/portal/page/portal/eurydice/EuryCountry>.
8. Інформаційний сайт Світової ради товариств порівняльної педагогіки World Council of Comparative Education Societies. URL: <https://wcces-online.org/>
9. Інформаційний сайт Інституту педагогіки НАПН України. Відділ порівняльної педагогіки. URL: <http://undip.org.ua/structure/research%20units/>
10. . Інформаційний сайт Higher Education Special Interest Group URL: <https://www.higheredsig.org/higher-education-institutes>
11. Інформаційний сайт Comparative and International Education Society (CIES). URL: <https://www.cies.us/>

9. Посилання на дистанційний курс

Дистанційний курс «Порівняльна педагогіка»
<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=2115>